

Szczepienia ratują życie!

W dniach 21-27 kwietnia obchodzimy Europejski Tydzień Szczepień. Inicjatywie patronuje Światowa Organizacja Zdrowia (WHO). Celem wydarzenia jest zwiększenie świadomości społecznej na temat szczepień oraz podkreślanie ich znaczenia w ochronie naszego zdrowia na każdym etapie życia. Z tej okazji przypominamy, dlaczego warto się szczepić.

O szczepieniach powinni pamiętać nie tylko rodzice troszczący się o zdrowie swoich dzieci, ale również dorośli i osoby starsze, w zależności od uprawianego zawodu czy stylu życia. Szczepienia wymagają indywidualnego podejścia w każdym wieku. Obecnie mamy coraz dokładniejszą wiedzę, która pozwala nam stosować profilaktykę za pomocą szczepień w różnych grupach ryzyka, a także wśród osób z chorobami przewlekłymi.

Szczepienia mogą odegrać kluczową rolę w utrzymaniu naszego zdrowia i zdrowia naszych bliskich. Podobnie jak zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, regularne badania kontrolne, szczepionki są filarem dobrego zdrowia.

Z każdym rokiem rośnie liczba dorosłych pacjentów z różnymi chorobami przewlekłymi. Nasze społeczeństwo się starzeje, przybywa osób chorujących na cukrzycę, choroby układu sercowo-naczyniowego, a przewlekłe choroby układu oddechowego, przewlekłe choroby wątroby lub nerek coraz częściej dotyczą naszych bliskich. Szczepienia osób z chorobami przewlekłymi mogą przyczynić się do poprawy jakości ich życia, poprzez zapobiegnięcie chorobie zakaźnej oraz uniknięcie związanych z nią ciężkich powikłań, a w konsekwencji utrzymanie lepszego stanu zdrowia i większej aktywności życiowej.

Dlaczego szczepienia są ważne?

Szczepienia wymieniane są wśród najważniejszych zdo- byczy współczesnej medycyny, które ratują życie i chronią przed powikłaniami związanymi z niebezpiecznymi chorobami zakaźnymi. Wiele badań naukowych potwierdza ogromne korzyści ze stosowania szczepień. Szczepionki chronią nas

przed 26 chorobami zakaźnymi i zlikwidowały jedną z najgroźniejszych – ospę prawdziwą. Eksperci oceniają, że około 122 milionów osób zawdzięcza życie szczepionkom, bez których nie mieliby szansy przeżyć nawet okresu dzieciństwa. To dlatego, że w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat zaszczepiono miliony dzieci przeciw chorobom wieku dziecięcego, takim jak odra, gruźlica, poliomyelitis, błonica, krztusiec czy pneumokokowe zapalenie płuc.

Czy szczepienia są bezpieczne?

Szczepionki należą do najlepiej przebadanych grup produktów leczniczych dostępnych na rynku. Podlegają rygorystycznej kontroli w czasie ich rejestracji, a każda seria szczepionek wprowadzana na rynek poddawana jest kontroli. Obecnie szczepionki są najbezpieczniejszym sposobem ochrony przed niebezpiecznymi chorobami.

Współcześnie produkowane szczepionki są bardzo dokładnie sprawdzane przed ich zatwierdzeniem do stosowania. Badania te obejmują zarówno badania laboratoryjne, jak i analizę bezpieczeństwa i skuteczności produktu sprawdzone w kolejnych fazach badań klinicznych na ludziach. Badania te są obowiązkowo przeprowadzane przez wytwórców szczepionek, a następnie ich wyniki są szczegółowo analizowane przez wyznaczone do tego celu instytucje rządowe (Europejską Agencję Leków, Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych).

Monitorowane są niepożądane odczyny poszczepienne, zarówno miejscowe, w miejscu wstrzyknięcia preparatu, jak i ogólne dotyczące całego organizmu. Ta nieustająca obserwacja skutków szczepień już w okresie ich powszechnego

stosowania pozwala na wykrycie bardzo rzadkich reakcji niepożądanych.

Czym jest kalendarz szczepień?

Program Szczepień Ochronnych, popularnie nazywany Kalendarzem Szczepień, jest opracowywany każdego roku przez Główny Inspektorat Sanitarny. Zawiera wykaz obowiązkowych i zalecanych szczepień oraz zasady ich przeprowadzania. W niektórych przypadkach, np. z powodu opóźnienia w realizacji szczepień ze względu na stan zdrowia pacjenta czy powrotu dziecka z innego kraju, konieczne jest opracowanie indywidualnego kalendarza szczepień ustalane przez lekarza.

Szczepienia obowiązkowe są bezpłatne. Należą do nich szczepienia przeciw: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (WZW B), rotawirusowi, błonicy, tężcowi i krztuścowi, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), inwazyjnemu zakażeniu Haemophilus influenzae typu B (Hib), odrze, śwince, różyczce, pneumokokom, ospie wietrznej (w grupach ryzyka). Szczepienia obowiązkowe

są realizowane do 19. roku życia oraz u osób dorosłych szczególnie narażonych (np. studentów medycyny).

Do szczepień zalecanych (bezpłatnych) należą: szczepienie przeciw HPV dziewcząt i chłopców, szczepienie przeciw COVID-19.

Do szczepień zalecanych, za które muszą zapłacić rodzice/osoby zainteresowane szczepieniem, należą szczepionki przeciw: wirusowemu zapaleniu wątroby typu A (WZW A), WZW B (osoby narażone na zakażenie), ospie wietrznej, grypie (dla niektórych grup pacjentów bezpłatne lub ze zniżką - zgodnie z wykazem leków refundowanych), pneumokokom (dla urodzonych przed 1 stycznia 2017, bezpłatne dla osób powyżej 65 lat - zgodnie ze wskazaniami refundacyjnymi), meningokokom, ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV), kleszczowemu zapaleniu mózgu, cholerze, durowi brzuszному, wściekliznie, żółtej gorączce.

Szczepienia przeciw HPV

Szczepienia przeciw wirusowi HPV zapobiegają przede

wszystkim rakowi szyjki macicy, ale również innym nowotworom (rak odbytu, sromu, pochwy), które może powodować wirus brodawczaka ludzkiego (HPV). W krajach, które wprowadziły szczepienia przeciw HPV, liczba zakażeń spadła nawet do 90 procent. Szczepiąc się, kobieta zmniejsza o 70 procent ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy. Jest to bardzo ważny krok w prewencji nowotworów.

Szczepić dziecko należy, zanim może mieć kontakt z wirusem. Dlatego Ministerstwo Zdrowia uruchomiło program bezpłatnych szczepień przeciw HPV dla dziewcząt i chłopców w wieku 12-13 lat (w 2024 r. to wszystkie dzieci urodzone w 2011 i 2012). Szczepionka jest dobrze tolerowana i bezpieczna. Chroni przed zakażeniem HPV i wieloma nowotworami. Jest powszechnie stosowana w 125 krajach. W województwie śląskim jest dostępna w ponad 500 placówkach - szczegółowa mapa zamieszczona jest na stronie: <https://pacjent.gov.pl/aktualnosc/>

szczepienie-ktore-chroni-przed-rakiem#mapaHPV.

Szczepionki są ważne nie tylko dla dzieci

Ryzyko zachorowania i powikłań z powodu chorób zakaźnych jest u dorosłych znacznie większe niż u dzieci. Dlatego szczepionki są zalecane na różnych etapach życia.

Szczepienia ochronne to skuteczna metoda profilaktyki chorób infekcyjnych u osób dorosłych. Wiele szczepień zarejestrowanych i dostępnych w Polsce jest przeznaczonych do profilaktyki także osób dorosłych. W przypadku wielu chorób zakaźnych, nieudopornienie dorosłych naraża na zachorowanie i powikłania w większym stopniu niż dzieci. A co najważniejsze - prawdopodobieństwo zgonu w przebiegu choroby, której można zapobiegać drogą szczepień jest u osoby dorosłej 100-krotnie większe niż u dzieci.

Pamiętaj! Informacji dotyczących szczepień szukaj tylko u sprawdzonego źródła. Rzetelne informacje o szczepieniach znajdziesz pod adresem <https://szczepienia.pzh.gov.pl/>

Ministerstwo
ZdrowiaNFZ
Narodowy Fundusz Zdrowia

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

ul. Kossutha 13 40-844 Katowice

www.nfz-katowice.plwww.nfz.gov.pl

Telefoniczna Informacja Pacjenta

800 190 590